

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 029414 22 Uvp
Banjaluka, 04.10.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sačinjenom od suda Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Merside Bjelobrk, kao članova vijeća, uz učešće Ane Matić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Grada B., koga zastupa Pravobranilaštvo Republike Srpske, Sjedište zamjenika B. (u daljem tekstu: tužilac) protiv akta broj ... od 13.04.2021. godine, tužene Uprave..., u predmetu upisa prava u zemljišnoj knjizi, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 029414 21 U od 09.02.2022. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 04.10.2023. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za nadoknadu troškova postupka.

Odbija se zahtjev zainteresovanog lica „M.“ a.d. Č. za nadoknadu troškova sastava odgovora na zahtjev.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) je odbijena tužba podnesena protiv uvodno označenog osporenog akta, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Područne jedinice B. broj ... od 01.10.2020. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev „Z.z. i.“ a.d. B. za uknjižbu parcele označene kao k.č. broj 16/46 u površini 361 m², upisane u zk. ul. br. 423 k.o. P., kao javno dobro-put. Stavom 2. izreke pobijane presude je odbijen zahtjev tužioca za nadoknadu troškova upravnog spora, a stavom 3. iste je odbijen zahtjev zainteresovanog lica „M.“ a.d. Č. za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe se obrazlaže razlozima da je zakonito postupila tužena kada je ostavila na snazi rješenje prvostepenog organa od 01.10.2020. godine, jer je za svoju odluku dala valjane razloge zasnovane na pravilnoj primjeni materijalnog prava. Sud je interpretirao cjelokupni tok upravnog postupka, kao i utvrđenja prvostepenog organa te tužene koja se u bitnom sastoje u tom da je zahtjevom podnesenim prvostepenom organu dana 18.05.2005. godine zatraženo provođenje pravosnažnog rješenja Skupštine Grada B. broj ... od 25.03. i 26.03.2004. godine, kojim je odlučeno da se po zahtjevu Grada B., radi izgradnje ogranka Ulice R.K., preuzima iz posjeda ranijih vlasnika, odnosno korisnika, gradsko građevinsko zemljište označeno k.č. broj 16/9 u površini 277 m² upisana u zk. ul. broj 234 k.o. P. kao društvena svojina, organ upravljanja Rudnik mrkog uglja u B., a stvarno pravo korišćenja a.d. „M.“ Č. i k.č. broj 16/46

u površini od 361 m², upisana u zk. ul. broj 224 k.o. P. kao opštenarodna imovina, organ upravljanja Rudnik mrkog uglja u B., a stvarno pravo korišćenja a.d. „M.” Č., po katastarskom operatu obje upisane u pl. broj 947 k.o. B. 7 i označene kao k.č. broj 42/3 u površini 638 m², gdje se kao korisnik vodi a.d „M.” Č. sa 1/1 dijela, uz određenje da će po pravosnažnosti tog rješenja Osnovni sud u Banjaluci, Zemljišno-knjižno odjeljenje, izvršiti uknjižbu navedenog zemljišta kao dobro u opštoj upotrebi-put, što će isto uraditi Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Područna jedinica B., Odjeljenje za katastar nekretnina. Sud je konstatovao da provođenje pomenutog rješenja Skupštine Grada B. nije upitno u pogledu k.č. br. 16/9 u odnosu na koju je postupak pravosnažno završen, ali da se spornim ukazalo provođenje tog rješenja u pogledu k.č. br. 16/46, jer je u ispravi čije se provođenje traži navedeno da se radi o k.č. br. 16/46 u površini od 361 m² upisanoj u zk. ul. broj 224 k.o. P., koja katastarska čestica nikada nije bila upisana u pomenutom zk. ulošku čiji se izvadak zatiče u spisu, o čemu su se pravilno izjasnili organi. Štaviše, uvidom u registar parcela izjasnili su se i o tome da navedena k.č. br. 16/46 nikada nije imala površinu od 361 m², već 7 m² obrazlažući da je kao takva bila upisana u zk. ul. broj 393 k.o. P., da je predmetom broj Dn-2400/03 na osnovu kupoprodajnog ugovora otpisana u novi zk. ul. broj 1939 k.o. P., te da je predmetom broj Dn-2372/03 na osnovu pravosnažnog rješenja Skupštine Grada B. od 16.12.2002. godine otpisana u zk. ul. broj 98 k.o. P. (elektronski zk.ul. broj 423 k.o. P.), gdje se i danas vodi kao javno dobro, bez bilo kakvih promjena u pogledu površine. U nastavku je sud citirao odredbu člana 42. Zakona o zemljišnim knjigama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 67/03, 46/04, 109/05 i 119/08 - u daljem tekstu: Zakon o zemljišnim knjigama) koja propisuje da kod provjere zahtjeva za upis nadležni zemljišno knjižni referent ispituje: 1. da li su podneseni potrebni dokumenti u propisanoj formi, 2. da li su dokumenti identični sa stanjem u zemljišnoj knjizi i 3. da li postoji odobrenje iz člana 41. stav 1. ovog zakona, kao i odredbu člana 43. istog zakona koja propisuje odlučivanje o upisu, nalazeći pravilnim stav organa da u konkretnom slučaju u pogledu k.č. broj 16/46 nisu ispunjeni uslovi za provođenje rješenja Skupštine Grada B. broj ... od 25.03. i 26.03.2004. godine u zemljišnoj knjizi, jer podaci iz tog dokumenta nisu identični sa stanjem u zemljišnoj knjizi, a što je osnov da se zahtjev odbije.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac pobija zakonitost iste zbog povrede zakona i povrede propisa o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari. Iznosi da ostaje kod navoda iz žalbe koja je odbijena osporenim aktom, kao i navoda iz tužbe koju je odbio sud, uz stav da isti nisu pravilno cijenjeni. Još jednom ističe da je prvostepeni organ bio u obavezi provesti poseban ispitni postupak u ovoj upravnoj stvari i pored nesporne činjenice da se radi o provođenju pravosnažnog rješenja nadležnog organa uprave kroz javne evidencije o nepokretnostima, u kom postupku bi tužiocu bile prezentovane činjenice koje su utvrđene uvidom u javne evidencije o nepokretnostima, te bi mu bile dostavljene isprave na kojima su organi zasnovali odluke. Smatra da je prvostepeni organ imajući u vidu okolnost da je zahtjev podnesen 2005. godine, bio u obavezi da provede poseban ispitni postupak u kojem bi se od strane vještaka geodetske struke izvršila identifikacija parcela navedenih u rješenju Skupštine Grada B., uz navođenje istorijata nastanka i eventualnog prestanka postojanja parcela navedenih u tom rješenju uz naznačenje zemljišno-knjižnih uložaka u kojim se predmetne parcele trenutno nalaze. Navodi da bi se na taj način decidno utvrdilo postojanje mogućnosti provođenja promjena na osnovu pravosnažnog rješenja Skupštine Grada B. iz 2004. godine, odnosno utvrdila bi se okolnost da li je parcella k.č. broj 16/46 uopšte bila formirana u trenutku donošenja rješenja koje služi kao osnov vršenja promjene. Dodaje da je neprovodenjem tih radnji došlo do povrede osnovnih načela upravnog postupka i to načela zakonitosti, načela efikasnosti, načela istine i drugih, kojim su organi dužni da se rukovode prilikom donošenja odluke. S obzirom da je sud podržao nezakonitu odluku

tužene, predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine, ili preinači na način da se tužba uvaži i osporeni akt poništi, a postavio je i zahtjev za nadoknadu troškova postupka koji se odnose na sastav zahtjeva od strane zastupnika u iznosu od 2.000 KM.

Tužena je dostavila odgovor na zahtjev u kome ističe da ostaje kod svih navoda datih u obrazloženju osporenog akta.

Zainteresovano lice, „M.“ a.d. Č. je putem punomoćnika B.M. advokata iz B. dostavio odgovor na zahtjev u kome navodi da je isti neosnovan. Ukazuje da je zemljišnoknjižni postupak regulisan Zakonom o zemljišnim knjigama, a da se sprecifičnost istog ogleda upravo u tome što se uz zahtjev kojim se zahtijeva upis u zemljišnu knjigu mora između ostalog, priložiti isprava podobna za upis. Podobnost isprave ispituje se u skladu sa odredbom člana 42. Zakona o zemljišnim knjigama, odnosno utvrđuje se samo da li je podnesena isprava sačinjena u odgovarajućoj formi i da li se podaci iz iste podudaraju sa podacima zemljišne knjige. Navodi da je zemljišnoknjižni postupak stroga formalne prirode, odnosno da organ koji vodi zemljišne knjige odlučuje isključivo na osnovu uvida u iste i podnesenog zahtjeva za upis te isprave na osnovu koje se zahtijeva upis, što znači da se o ovom odlučuje bez rasprave i izvođenja drugih dokaza, jer se upis može izvršiti samo ako se uz zahtjev dostavi isprava podobna za upis, a ako takve isprave nema, onda ne postoje uslovi za usvajanje zahtjeva. Kako je u ovom slučaju utvrđeno da se podaci zemljišne knjige i isprave na osnovu koje se zahtijeva upis ne podudaraju, to je tužena pravilno postupila kada je odbila žalbu tužioca izjavljenju protiv prvostepenog rješenja, a samim tim je pravilno postupio sud kada je odbio tužbu. Predlaže da se zahtjev odbije, a tužilac obaveže da mu nadoknadi troškove ovog postupka koji se odnose na sastav odgovora na zahtjev od strane advokata u iznosu od 750,00 KM.

„Z.z.i.“ a.d. B., koga je sud tretirao kao zainteresovano lice nije dostavio odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovore na zahtjev i spise predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tužene od 13.04.2021. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužilac nije doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Ispravan je zaključak organa i suda da je za predmetnu upravnu stvar relevantna odredba člana 42. Zakona o zemljišnim knjigama kojom je propisano koje radnje se provode prilikom provjere zahtjeva za upis prava u zemljišnoj knjizi, pa je tako propisano da se ispituje 1. da li su podneseni potrebni dokumenti u propisanoj formi, 2. da li su dokumenti identični sa stanjem u zemljišnoj knjizi i 3. da li postoji odobrenje iz člana 41. stav 1. ovog zakona, kao što je dalje pravilan zaključak da rješenje Skupštine Grada B. broj ... od 25. i 26.03.2004. godine, ne ispunjava ovaj drugi uslov u pogledu sporne parcele k.č. broj 16/46, jer podaci iz istog nisu identični sa stanjem u zemljišnoj knjizi.

Naime, u tom rješenju je navedeno da se radi o k.č. br. 16/46 u površini od 361 m² upisanoj u zk. ul. br. 224 k.o. P., koja katastarska čestica ne postoji u tom zemljišno-knjižnom ulošku, a u ovoj površini ne postoji niti je postojala u drugim zemljišno-knjižnim ulošcima ove katastarske opštine, što su sve decidno obrazložili organi uprave pozivajući se na izvode iz

zemljišnih knjiga koji predstavljaju javne isprave dostupne svima, a koje navode ničim argumentovano ne pobija tužilac.

Suštinski prigovor tužioca se svodi na to da je u konkretnom slučaju trebalo provesti poseban ispitni postupak, što je u načelu suprotno prirodi ove upravne stvari i odredbama člana 42. i 43. Zakona o zemljišnim knjigama, pri čemu nije navedeno šta bi se to novo utvrđivalo u ovom postupku za koji je prije svega relevantno da li je isprava koja je podnesena uz zahtjev za upis prava u zemljišnoj knjizi podobna za provođenje, što ovdje nije slučaj.

Nema osnova ni navod tužioca da je u ovoj upravnoj stvari bilo neophodno angažovanje vještaka geodetske struke da bi on izvršio identifikaciju parcela navedenih u rješenju Skupštine Grada B. broj ... od 25. i 26.03.2004. godine uz navođenje istorijata tih parcela, prevashodno k.č. broj 16/46, jer su sve ove za tužioca sporne okolnosti, pravilno i potpuno razjašnjene od strane prvostepenog organa te zasnovane na podacima iz samog rješenja i zemljišne knjige, što je sve ispravno zaključila tužena, a podržao nižestepeni sud.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za vanredno preispitivanje iste odbija kao neosnovan, shodno odredbi člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke ove presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužioca odbijen, pa proizilazi da on nije uspio u ovom postupku, zbog čega mu ne pripada pravo na nadoknadu troškova istog.

Odluka o odbijanju zahtjeva zainteresovanog lica za nadoknadu troškova sastava odgovora na zahtjev za vanredno preispitivanje se zasniva na odredbi člana 387. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03 do 61/13) u vezi sa odredbom člana 48. ZUS. Naime, odgovor na zahtjev nije obavezna radnja u postupku, tako da propustom davanja odgovora ne nastaju nikakve posljedice za stranku, a kako sadržaj konkretnog odgovora na zahtjev nije imao uticaja na ishod odlučivanja o zahtjevu za vanredno preispitivanje, ovaj sud nalazi da trošak sastava istog nije bio neophodan za okončanje postupka po ovom pravnom sredstvu.

Zapisničar
Ana Matić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost отправка ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić